

Sectorwerkstuk

Het stappenplan, tips en ideeën

Ga je een sectorwerkstuk maken?

Dan is orgaan- en weefseldonatie een goed onderwerp!

Hier vind je allerlei tips, bronnen en ideeën om een sectorwerkstuk te maken.

Inhoud

1. Het sectorwerkstuk
2. Onderwerpen, hoofdvraag en deelvragen
3. Bronnen
4. Tot slot

1. Het sectorwerkstuk

Je gaat een sectorwerkstuk maken over een thema dat past in de sector die je volgt. Vooral wanneer je de sector 'Zorg en Welzijn' volgt, kun je (een deel) van het sectorwerkstuk schrijven over organen, weefsels, het menselijk lichaam, donatie en transplantatie.

Voordat je begint...

a. Ga je alleen werken, of in een groepje?

Als je in een groepje gaat werken, moet je natuurlijk eerst een groepje maken. Je zoekt andere leerlingen met wie je het sectorwerkstuk wilt gaan maken. Zoek leerlingen die in dezelfde sector als jij een werkstuk gaan maken. Let erop dat je een groepje vormt waarin jullie elkaar aanvullen en goede afspraken kunnen maken.

b. Maak een goede planning

Hierin beschrijf je wat je gaat doen, wanneer je dat gaat doen en hoeveel tijd dat volgens jou gaat kosten. Zo kun je voor jezelf al bedenken of je inderdaad ongeveer 20 uur aan het sectorwerkstuk gaat werken.

c. Maak een goede taakverdeling

Werk je in een groepje? Maak dan een taakverdeling.

Spreek af wie wat gaat doen.

Zorg ervoor dat iedereen ongeveer evenveel doet.

Een sectorwerkstuk bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Titelpagina / voorblad sectorwerkstuk
2. Inhoudsopgave en paginanummering
3. Inleiding met hoofdvraag en waarom het onderwerp gekozen is
4. Plan van aanpak en logboek
5. Beantwoorden van hoofdvraag en deelvragen
6. Verslag van enquête, interview of bezoek aan een bedrijf of instelling
7. Eigen mening/conclusie met wat je er van geleerd hebt
8. Bronvermelding

Bron: College voor examens

In dit stappenplan vind je tips en ideeën die je kunnen helpen bij het bedenken van het onderwerp, de hoofdvraag en deelvragen.

Ook vind je hier een nuttige bronnenlijst en gegevens van bedrijven en instellingen die interessant kunnen zijn voor je sectorwerkstuk.

2. Onderwerpen, hoofdvraag en deelvragen

a. Een onderwerp kiezen

Ga je een sectorwerkstuk maken over het menselijk lichaam, of orgaan- en weefseldonatie? Dan weet je al wat het onderwerp ongeveer is. Maar je kunt nog heel veel kanten op! Want er is veel over te vertellen.

Om een goed werkstuk te maken, moet je het onderwerp niet te groot maken.

Kies een onderwerp dat je echt interessant vindt. Waar wil je meer over weten?

En schrijven?!

Een paar voorbeelden van onderwerpen:

- *Het maken van een keuze en registreren*

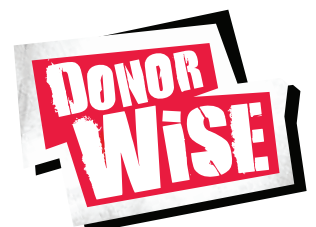
In Nederland moet je zelf je keuze laten vastleggen. Veel mensen doen dat niet, of twijfelen. De keuze is voor sommige mensen heel ingewikkeld. Mensen twijfelen bijvoorbeeld omdat zij het een eng idee vinden, of vanwege hun geloof. Veel mensen weten niet waarom het belangrijk is om je keuze vast te leggen. Je kunt uitzoeken waarom mensen wel of niet registreren, of waarom ze twijfelen aan donorschap.

- *Als er geen keuze gemaakt is. Wat gebeurt er dan?*

Het komt voor dat mensen vroeg overlijden, bijvoorbeeld door een auto-ongeluk. Als ze geen keuze hebben laten vastleggen, moeten hun nabestaanden de keuze maken. Wel of geen donor?

Voor de nabestaanden is dat een moeilijke keuze.

Zeker omdat het natuurlijk al een zware en droevige periode is.

- *De regels en het donorregistratiesysteem*

In Nederland moet je zelf registreren of je wilt doneren, of niet. Dit heet een toestemmingssysteem. Wat zijn de voor- en nadelen van dit systeem? Hoe doen andere landen dat? Je kunt veel uitzoeken over het systeem. Wat vind jij er zelf van?

Ook de manier waarop bepaald wordt welke patiënt in aan de beurt is voor een donororgaan- of weefsel is interessant voor een onderzoek. In Nederland gaat donatie anoniem. Je weet dus niet van wie je een orgaan krijgt. Als je donor bent, kun je niet zelf zeggen naar wie je organen gaan. Wat zijn de voor- en nadelen? Wat vind jij zelf?

- *De biologische kant*

Je kunt niet alle organen en weefsels transplanteren. Maar sommige organen en weefsels kun je zelfs tijdens je leven doneren. Weten hoe het menselijk lichaam in elkaar zit en werkt is dan natuurlijk erg belangrijk.

Voordat een orgaan getransplanteerd kan worden, moet je eerst verschillende biologische kenmerken van de donor en de patiënt met elkaar vergelijken.

Iedere transplantatieoperatie is weer anders. Een harttransplantatie is natuurlijk anders dan een huidtransplantatie. Je kunt een paar verschillen onderzoeken en ontdekken waarom dat is.

- *De patiënt*

Veel mensen die een orgaan of weefsel hard nodig hebben, staan op een wachtlijst.

Op de ene wachtlijst staan meer patiënten dan op de andere wachtlijst.

Niet ieder donororgaan is geschikt voor transplantatie. Maar ook aan de patiënt die het orgaan of weefsel ontvangt, worden eisen gesteld. Je kunt als roker dus niet zo maar nieuwe longen krijgen. Het leven van een patiënt is soms heel bijzonder. Je kunt je verdiepen in het leven van een patiënt (of groep patiënten) op de wachtlijst.

- *De geschiedenis van orgaandonatie*

Er wordt veel gesproken en gediscussieerd over donatie. Het is dan ook een veelzijdig onderwerp.

De regels over donatie en de meningen van mensen zijn in de loop der tijd veranderd.

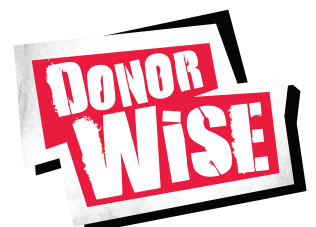
Ook de techniek en de mogelijkheden en kennis in de ziekenhuizen verandert.

Interessant dus om de geschiedenis van donatie eens te onderzoeken. Hoe ging het in vroegere tijden? Kun je uitzoeken waarom de mensen in andere tijden ook anders naar het onderwerp keken?

b. Een hoofdvraag bedenken

Misschien wel het belangrijkste onderdeel van je sectorwerkstuk: de hoofdvraag.

Wat wil je precies te weten komen? Neem de tijd voor de hoofdvraag. Overleg goed met je groepje en/of je begeleider. Let erop dat je de hoofdvraag duidelijk formuleert. Het moet een vraag zijn die je kunt beantwoorden. Je moet het wel kunnen onderzoeken.

Je kunt verschillende soorten vragen stellen. Stel maar eens een vraag met de volgende woorden: wat, wie, hoe, waarom, wanneer, welke, hoelang, hoeveel?

Zo kun je verschillende dingen onderzoeken.

- *Beschrijvende hoofdvraag*

Je beschrijft een situatie, proces of ding. Bijvoorbeeld: Welke organen zijn onderdeel van het ademhalingsstelsel? Of, hoe ziet het leven van een patiënt op de wachtlijst eruit?

- *Vergelijkende hoofdvraag*

Je zoekt overeenkomsten en verschillen.

Bijvoorbeeld: Hoe werkt het Nederlandse donorregistratiesysteem vergeleken met het Belgische systeem? Of, wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen drie verschillende donorcampagnes?

- *Verklarende hoofdvraag*

Je zoekt een antwoord op vragen als 'waarom?' en 'hoe komt dat?' Bijvoorbeeld: Waarom twijfelen mensen over hun keuze? Of, hoe komt het dat de ene wachtlijst korter is dan de andere?

- *Oordelende hoofdvraag*

Je probeert je eigen mening te verwoorden. Bijvoorbeeld: Wat vind ik van het Nederlandse registratiesysteem? Of, wat vind ik van de campagne 'Ja of Nee'?

- *Voorspellende hoofdvraag*

Je doet onderzoek om te kunnen voorspellen hoe het verder zal gaan. Bijvoorbeeld: Zullen er in de toekomst meer donoren zijn? Of, zullen de wachtlijsten over vijf jaar korter zijn?

- *Oplossende hoofdvraag*

Je gaat op zoek naar een manier om een bepaald probleem op te lossen. Bijvoorbeeld: Hoe kan een campagne ervoor zorgen dat er meer donoren komen? Of, hoe kunnen de wachtlijsten voor orgaandonatie korter worden?

c. Deelvragen bedenken

Om een antwoord op de hoofdvraag te vinden kun je deelvragen bedenken. Met deze vragen kun je kleine delen beantwoorden. Probeer meerdere deelvragen te bedenken, zodat je met de antwoorden op die vragen stukjes van de hoofdvraag kunt beantwoorden. Als een antwoord op de deelvraag niet helpt bij de beantwoording van de hoofdvraag, moet je een andere deelvraag verzinnen.

Stel dat je als hoofdvraag hebt bedacht: Zullen er in de toekomst meer donoren zijn?

Handige deelvragen kunnen dan zijn: Hoeveel donoren zijn er nu? Waarom worden mensen donor en gaan die redenen veranderen?

3. Bronnen

Je moet informatie gaan verzamelen. Waar doe je dat? Op internet is natuurlijk veel te vinden. Maar je kunt ook kranten, boeken en tijdschriften gebruiken. Ook kun je mensen interviewen, enquêtes afnemen of bij een bedrijf op bezoek gaan.

Hieronder vind je enkele tips.

Gebruik ook de beeldbank van DonorWise voor informatie en afbeeldingen!

Nederlandse Transplantatie Stichting

<http://www.transplantatiestichting.nl/>

<https://www.jaofnee.nl/>

<http://www.donorregister.nl/>

<http://www.youtube.com/donorvoorlichting>

Bedrijven en instellingen

Nederlandse Transplantatie Stichting: info@donorwise.nl

<http://www.nierstichting.nl/nieren/nierziekten/transplantatie>

<http://www.lwtv.nl/>

<http://dialyse.venvn.nl/>

<http://www.sportentransplantatie.nl/>

<http://www.transplantatievereniging.nl/>

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/orgaandonatie>

SchoolTV.nl

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20051109_transplantatie01

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20040319_donor01

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20111117_nierziekte01

Overige

<http://www.scholieren.com/artikel/2178/recycle-je-organen>

4. Tot slot

Met de verzamelde informatie ga je de deelvragen beantwoorden. Overleg met je groepje wat de conclusies zijn. Orden de informatie en de conclusies. Zorg voor een logische volgorde. Neem ook even de tijd om je sectorwerkstuk netjes te maken. Gebruik afbeeldingen als die het verhaal ondersteunen. Zorg voor duidelijke kopjes en titels bij de afbeeldingen, grafieken en tabellen die je gebruikt.

Succes met je sectorwerkstuk!

